

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р арх. Борислава Манчева от ВСУ „Любен Каравелов” - София

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, професионално направление 5.7. „Архитектура, Строителство и Геодезия”, по научна специалност: „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли”.

Автор на дисертационния труд: архитект Пламен Генов, докторант към катедра „Сградостроителство и архитектурни конструкции”, ВСУ „Любен Каравелов” – София,

Тема на дисертационния труд: „Архитектурно-функционални решения и модели на защитено жилище”,

Научен консултант: проф. д-р арх. Янко Александров от ВСУ „Любен Каравелов” – София.

Основание за написване на становището: Заповед № 239 от 20.03.2017г. на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов” – София, за назначаване на жури.

Оценка на сведенията за докторанта

Арх. Пламен Генов е завършил ВИАС в гр. София (1982г.) – специалност „архитектура”. Има професионални квалификации по: „компютърна грамотност” от Национален Учебен център по Информатика, гр.София (1987г.); „лиценз за оценител на недвижими имоти” от УАСГ, гр. София (1998г.); „учител” от СУ „Климент Охридски”, София (2001г.). Работил е последователно като: проектант в ПРОНО МО, София; преподавател в УАСГ, София; преподавател в ИПП ДЕЛТА, София, впоследствие изпълнителен директор; ръководител на строителството в „Балкантел” ООД, впоследствие съизпълнителен директор на „Бест плейсис” ООД. От 2007 г. работи като преподавател във ВСУ „Любен Каравелов”, София. Публикува: статии във вестник “Арх & арт борса” - официален информатор на САБ (1997г.); монографии - „Вътрешно обзавеждане и графичен дизайн” (2009г.) и „Военното строителство” (2013г.); доклади на международна конференция проведена в МВР Академия, и ВСУ „Любен Каравелов” на тема „Защитена жизнена среда”. Участва в архитектурни конкурси (1984 и 2001г.) Членува в Съюз на архитектите в България – понастоящем член на УС на САБ, и в Камерата на архитектите на България от нейното създаване.

Архитект Пламен Генов е зачислен в докторантура със самостоятелна форма на обучение към катедра „Сградостроителство и архитектурни конструкции”, Архитектурен факултет на ВСУ „Любен Каравелов”, София, със заповед на Ректора № 428/ 09.06.2014г.

Квалификациите на архитект Пламен Генов са му помогнали да опознае архитектурната професия в различните и аспекти и профили, като: проектант, преподавател, съдебен експерт, консултант, администратор, което говори за опит и постижения в една нарастваща градация. Този опит се усеща при прочит на дисертационния труд, който сам по себе си е постижение.

Оценка на получени материали

За написване на становището по дисертацията получих средните документи: дисертационен труд; автореферат; публикации във връзка с темата на дисертацията – списък от 14 заглавия; Заповед за зачисляване в докторантура; Удостоверение за положени докторантски изпити; заповед за отчисляване от докторантура (с право на защита) № 742/04.07.2016г.; Протокол от предварително обсъждане на дисертационния труд на разширен катедрен съвет на първичното научно звено, проведен на 07.03.2017г., съгласно заповед на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов” – София №182/06.03.2017г. ; Заповед за назначаване на жури №239/20.03.2017г.; копие от диплома за магистър; професионална характеристика.

Получените документи са достатъчни за написване на становище, съгласно „Закона за развитие на академичния състав на Р. България”, „ПП на Закона за развитие на академичния състав в Р. България” и „Правилника за развитието на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов”, София.”

Оценка на структурата и обема на дисертацията

Дисертацията съдържа: въведение; шест глави; заключение, включително приложение, като текста заедно със фигурите и таблиците е 248 страници, фигури - 317, таблици - 24. Цитирани са 144 заглавия литература, включително от Интернет. Преобладават заглавия след 2008 година. Във въведението са посочени методиката и задачите, анализ в границите на изследването, очаквания ефект и резултати.

В първа глава „Литературен анализ” е посочено състоянието на проблема, проследена е появата на социалната услуга в общността защитено жилище, дадено е определение за защитено жилище, посочени са видовете защитени жилища в чужбина и у нас.

Във втора глава „Резултати от собствени проучвания” са цитирани посетените защитени жилища, приложени са извлечените от архитектурното заснемане

функционални схеми и направени фотоснимки. Главата завършва със сравнителен анализ на посетените защитени жилища.

В трета глава „Архитектурно-функционални решения” са предложени функционални модули и решения на защитени жилища вследствие функционалните връзки между помещенията в защитеното жилище и разделението на потребителите по диагноза, пол, възраст, религия, и усвоен опит.

В четвърта глава „Норми за проектиране на защитени жилища” е направен сравнителен анализ на нормите действащи у нас и в други страни.

Глава пета „Указания за проектиране на защитени жилища”, съдържа общи указания за проектиране свързани с вида на увреждането и неговите степени.

В глава шеста „Графични модели на защитено жилище” е развита концепция на базата, на която са предложени композиционни модули, композиционни решения и модели на защитено жилище.

Главите съдържат изводи на основат, а на които са направени сравнителните анализи. В заключението са посочени официалното изнасяне и одобрението, ориентацията на резултатите от изследването, научните и научно-приложните приноси, публикациите на автора свързани със дисертацията, използваната литература и терминологичен, и етимологичен речник на използвани термини.

Обемът от 248 страници е необходимият обем за развиване на темата на дисертацията, при постигане на целта и решаване на задачите, които дипломанта си е поставил, а структурата говори за най-добро разделяне и взаимна обвързаност на частите на един дисертационен труд, свързан с тема, която се разработва за първи път в Р.България.

Оценка на актуалността на проблема

Понастоящем около 10 % от населението на Европейския съюз, са хора с увреждания. Според данни на НОИ общия брой на хората с увреждания в Р.България е около 852 370. Само това е достатъчно да определим проблема като социално значим. От друга страна лечението в институции създава т.нар. институционален синдром изразяващ се в невъзможност за социална адаптация и реализация в новото гражданско общество, след пребиваване в институция (Дом за деца лишени от родителска грижа или Дом за възрастни хора с увреждания). В редица страни институционалният синдром се разглежда като нанесено увреждане наравно с болестта. Едно от решенията е социалната услуга в общността, която се разглежда като алтернатива на институционалната грижа. Защитеното жилище е социална услуга в общността, в което потребителите на услугата, подпомогнати от специалисти, придобиват знания, умения, навици и опит (загубени вследствие на институционален синдром, психично разстройство или физическо увреждане) за

напускането му и започване на самостоятелен живот в обществото. Тази нова за Р. България дейност изисква и нова архитектура.

Във връзка с поставянето на проблема за хората с увреждания по нов начин, и във връзка с новото гражданско общество е и целта на дисертацията: проучване, изследване и анализиране на елементите на архитектурно-функционалните решения на съществуващи защитени жилища у нас и в чужбина, чрез снимане, архитектурно заснемане и провеждане на структурирано словесно интервю, и изработване на тази основа на архитектурно-функционални решения и модели на защитено жилище. Целта и задачите на дисертационния труд са изключително актуални.

Оценка на основните приноси на докторанта

Научните и научно-приложни приноси са отразени в:

- Публикации – 14 на брой, в сборници с доклади на Международни научни конференции проведени във ВСУ „Любен Каравелов”, София;
- Научни проекти договорени с НИС към ВСУ „Любен Каравелов”- „Интериорни и екстериорни модели на защитено жилище за хора с лека степен на умствена изостаналост”, „Архитектурно-строителни средства предизвикващи душевен комфорт”, „Архитектура на психиатричните заведения в глобалното общество”, финансирани от ВСУ „Любен Каравелов”, София.

Научните и научно-приложни приноси в дисертацията се изразяват в това, че е:

- Направен сравнителен анализ на социалната услуга в общността наречена „защитено жилище”, традиционното жилище и институцията (дом за деца лишени от родителски грижи, дом за възрастни хора с увреждания
- Създадена е класификация на защитените жилища при отчитане на вида и степените на увреждането, пола, възрастта и придобития опит от потребителите на социалната услуга в общността, която включва защитени жилища за потребители с множествени заболявания, за възрастни потребители с увреждания, за бременни жени и жени с деца, и за потребители живеещи на семейни начала.
- Създадени са функционални и композиционни модули, модели и решения на защитено жилище за потребители с различни увреждания и степени на увреждането;
- Разработени са практически указания за проектиране на защитени жилища;
- Направен е сравнителен анализ на показатели и норми свързани със защитените жилища взети от литературен обзор и архитектурно заснемане.

Оценявайки основните приноси на докторанта може да се каже, че дисертацията може да бъде използвана за издаване на учебник разширяващ разбирането ни за жилищни сгради, преподаване и проектиране на защитени жилища.

Критични бележки и препоръки към докторанта

Нямам критични бележки по темата разработвана от доктората архитект Пламен Генов Генов.

Темата е нова, актуална, интересна, а дисертацията може да се разглежда само като първи етап от една последваща разработка включваща и намиране на архитектурно-строителни средства за преодоляване на така наречените „тихи факти“, цитирани от докторанта в обзора свързан с практиката при изграждане на защитени жилища в Германия, разглеждани като мерки на рестрикция, и към групи от хора с леки степени на увреждания, много близки до нормата при здрави хора.

Заклучение

Архитект Пламен Генов с настоящия дисертационен труд навлиза детайлно в областта на жилищните сгради и отваря нова глава в изучаването им. Имайки в предвид всичко казано в последователните оценки, критичните бележки и препоръките към докторанта, приемам, че дисертацията отговаря по съдържание и форма на изискванията за дисертация. С това препоръчвам на членовете на журито да присъди на архитект Пламен Генов Генов степен „доктор“ по научна специалност: 02.17.05. „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“.

5-ти юни, 2017г.

гр. София

.....

(доц. д-р арх. Б. Манчева)